

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.

Administratie: St. Thomas-college.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor
elken regel meer 7½ cts.

Stormramp-Holland.

Onze Apostolisch Vicaris MGR. M. G. VUYLSTEKE heeft aan de geloovigen van het Vicariaat een schrijven gericht, dat II. Zondag in alle kerken van den kansel is voorgelezen.

De collecte, die hier onder de ingezetenen is gehouden, heeft niet alleen kunnen bereiken, alleen de meer gegoeden. Doch onze kolonie heeft zóóveel aan Holland te danken, dat het billijk is dat iedereen, ook de minder gegoeden, in de gelegenheid worden gesteld iets van het hunne bij te dragen, om nu bij deze nationale ramp, waardoor een groot deel van Holland getroffen werd, het Moederland te hulp te komen.

Om deze reden zal morgen in alle katholieke kerken van het Vicariaat een collecte worden gehouden, waartoe allen ook de armsten, iets kunnen offeren, om op die wijze hun dankbaarheid te toonen jegens het Moederland, dat zoo menigmaal onze kolonie in nood te hulp kwam.

Onze Begroting voor 1926 bij den Minister.

Aan de *Memorie van Toelichting* van den Minister van Koloniën, a.i. COLIJN, op onze Begroting voor 1926, ontlenen we enkele bijzonderheden, die weer speciaal de aandacht verdienen:

De voorloopig vastgestelde Curaçaosche begroting voor het dienstjaar 1926 is, zooals het ontwerp daarvan door den Kolonialen Raad is gewijzigd, in het *Publicatieblad* van 1925 onder n°. 27 afgekondigd.

Ten einde te kunnen voldoen aan den, in verband met den toestand van 's Rijks middelen, gestelden eisch der Regeering, dat de Rijksbijdrage voor Curaçao voor 1926 het voor het loopend jaar daarvoor beschikbaar gesteld bedrag niet overschrijdt, heeft de ondergeteekende bij samenstelling van het ontwerp zich genoodzaakt gezien om de kosten van uitvoering van enkele nieuwe voorzieningen onder den algemeenen post „Voorwaardelijk krediet” uit te trekken. Overeenkomstig de te dien aanzien ook bij de begrotingen voor 1924 en 1925 vastgestelde gedragslijn, zal derhalve de ten uitvoerlegging van de bedoelde voorzieningen eerst dan mogen geschieden, wanneer in den loop van het begrotingsjaar zal blijken, dat hetzij door beperking van uitgaven, hetzij door eene verhoogde opbrengst der middelen, de bekostiging van die voorzieningen plaats kan vinden binnen de grenzen van de beschikbaar gestelde Rijksbijdrage.

§ 4. *Uitgaven door leening te dekken* (zg. „Kapitaalsuitgaven”).

Op uitgaven van dien aard wordt bij dit ontwerp voorshands niet gerekend.

Zoodra de in voorbereiding zijnde

plannen voor eene verbetering van van de haven van *Willemstad*, verder gaande dan die, waarvoor bij artikel 117 een krediet van f 40.000 wordt aangevraagd en voor de totstandbrenging van werken in het belang van de watervoorziening te dier plaatse, vasten vorm zullen hebben aangenomen, hetgeen, naar de ondergeteekende vertrouwt, eerlang het geval zal zijn, zal vermoedelijk bij aanvullingsbegroting, de vereischte medewerking van den begrotingswetgever worden verzocht voor de bekostiging van die werken met uit leening te verkrijgen gelden.

— De ondergeteekende heeft de wijzigingen (bij amendement door den Kol. Raad) aanvaard, met uitzondering van die betreffende den landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden en die betreffende nieuwe werken.

De kredieten voor bezoldiging van een hulplandbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden en voor diens reiskosten zijn door den Raad van de begroting afgevoerd in verband met de omstandigheid, dat het dienstverband van den tegenwoordigen titularis, die mede als waarnemend-Ontvanger op zijne standplaats (*St. Eustatius*) fungeert, in 1926 afloopt.

Bij die beslissing is er echter geen rekening mede gehouden, dat aan de als nevenbetrekking bekleede functie van ontvanger slechts eene vergoeding van f 300 's jaars is verbonden. Zou de Ontvanger de uit zijne huidige hoofdbetrekking voortvloeiende inkomsten moeten missen, dan zou deze vergoeding aanmerkelijk moeten worden verhoogd. Aangezien de ondergeteekende, ook afgecheiden hiervan, het wenschelijk acht, dat de vraag, of de betrekking van hulplandbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden na afloop van het dienstverband van den tegenwoordigen titularis al

dan niet zal worden gehandhaafd, in Curaçao alsnog ernstig worde overwogen, heeft hij gemeend de onderhavige kredieten in het wetsontwerp te moeten behouden.

De vermindering van het krediet voor Nieuwe Werken omvat de schrapping van den post ad f 5000 voor den aanleg van nieuwe wegen te *Willemstad* en voor den aanleg van een telefoonnet aldaar ad f 125 000.

— De eerstgenoemde post is afgevoerd omdat, naar 's Raads meening, in verband met de talrijke werkzaamheden van het Departement van Openbare Werken in 1926 en de schaarschte van werkkrachten, het niet te verwachten is, dat de aanleg van nieuwe wegen ter hand zal kunnen worden genomen.

Hoewel de ondergeteekende deze bezwaren geenszins onderschaten, heeft hij niettemin gemeend de gelegenheid te moeten openstellen om, wanneer de omstandigheden — ook de geldelijke — zulks mochten veroorloven, deze op zich zelf nuttige voorziening tot stand te brengen. De onderhavige post is in verband daarmee in het „Voorwaardelijk krediet” (artikel 142) opgenomen.

Het krediet voor den aanleg van een telefoonnet te *Willemstad* is door den Raad uit de begroting gelicht met de bedoeling omtrent die aanleg, na de afhandeling van de begroting, eene beslissing te nemen. Sedert is zulks geschied door de goedkeuring door den Raad van eene aanvullingsbegroting voor 1925, waarbij een eerste termijn ad f 117 000 van de aanlegkosten wordt aangevraagd.

Aangezien de Nederlandsche begrotingswetgever, op voorstel van ondergeteekende's ambtsvervanger, het

ter hand nemen van de onderhavige voorziening bereids heeft gesanctioneerd, is in het wetsontwerp thans uitgetrokken een krediet ad f 50 000 als tweede en laatste termijn van de aanlegkosten, zijnde f 7000 meer dan aanvankelijk daarvoor werd geraamd, welke verhooging verband houdt met de stijging van de plaatselijke arbeidsloon. Verwacht wordt, dat het Lands-telefoonbedrijf te *Willemstad* met 1 Januari 1927 in werking zal worden gesteld. (Wordt vervolgd.)

De Goulet „Ave Maria.”

Het is en blijft een mysterieuse geschiedenis met deze Goulet.

Op het oogenblik, dat wij dit schrijven, is de *Ave Maria* nog niet aangekomen en is het onzeker, wanneer zij wel zal aankomen.

Over het algemeen wordt de handelwijze van den kapitein van de *Stuyvesant* door het niet-deskundig publiek sterk afgekeurd.

Doch wij gelooven evenzeer, indien de *Ave Maria* vandaag of morgen behouden aankomt, dat de volksopinie onmiddellijk een zwenking ten voordele van den kapitein van de *Stuyvesant* zal maken. Daarentegen wanneer mocht blijken, dat de *Ave Maria* is verloren gegaan, zal het oordeel van het publiek nog heftiger tegen den kapitein losbarsten.

En dat is niet billijk.

Wij moeten de handelwijze van den kapitein van de *Stuyvesant* objectief beoordeelen naar de omstandigheden, naar hetgeen hij op het oogenblik van de ontmoeting met de *Ave Maria* heeft opgemerkt, en welken indruk het toen op hem en anderen aan boord van zijn schip gemaakt heeft.

De vorige week Woensdag is de de kapitein en eenige andere opvarenden van de *Stuyvesant* op het parkeerterrein en zij hebben daar vóór den Procureur-Generaal 'n officieele verklaring van het gebeurde afgelegd. Laten wij deze verklaring dus als basis nemen voor ons oordeel.

Allereerst werd JOHANNES FRAAY, een kustmatroos van de *Stuyvesant*, gehoord, die verklaarde Dinsdagmiddag 13 October, 's middags ten 2 uur ter hoogte van Rio Hacha een driemastschoener in het Zuid Westen te hebben gezien, die in Oostelijke richting voer.

Deze schoener maakte op hem den indruk om hulp te vragen, daar hij aan de 2e mast een witte vlag en aan den top van de 3e mast halfstok de Holl. vlag geheschen zag.

Toen de *Stuyvesant* de bark voorbijvoer tot op een afstand, die de breedte van onze haven kan bedragen hebben, werd van den schoener een boot te water gelaten, die in de richting van de *Stuyvesant* geroeid kwam. Doch de stoomer verminderde geen vaart en stoomde door. Aan boord van den zeiler waren zeer veel mensen, die wuifden.

De schoener scheen in goede conditie.

De kapitein N. SELHORST HARTOG verklaarde op korte afstand een driemastschoener gezien te hebben, met een Holl. vlag half stok, maar geen witte vlag te hebben opgemerkt.

Toen de St. dicht bij kwam, zag hij langs den schoener een roeiboort met mensen er in, wat aan den stuurman de opmerking ontlokte:

„Het lijkt wel, of ze daar een lijk over boord zetten.”

Daarna werd de vlag weer in top geheschen en later weer geheel neergehaald. De kapt. heeft heelemaal niet den indruk gekregen, dat het schip in nood verkeerde of om hulp vroeg. Hij was op zoo'n geringen afstand, dat hij zeker zou hebben opgemerkt, als de mensen om hulp hadden gevraagd.

De schoener zeilde goed door en het scheen hem aan niets te mankeeren. De kapt. kan natuurlijk niet beoordeelen of er gebrek aan water of voedsel was, maar de kust was zóó dicht bij, dat de schoener nog dien zelfden avond of zeker den volgende morgen Rio Hacha had kunnen bereiken.

De kapt. heeft niet gestopt, omdat de schoener geen gebruik gemaakt heeft van de noodseinen, die volgens de internationale bepalingen zijn voorgeschreven.

Een derde getuige was CORNELIS

Curacaosche Dities en Datjes.

Onder „Berichten uit de Kolonie” — zie *Amigoe* van 10. Oct. i.l. — trof me 'n zakelijk bericht, onder 't hoofd „Cur. Schouwburgmaatschappij.”

Op die buitengewone algemeene (sic) vergadering van aandeelhouders, waren er aanwezig, goed geteld, precies 12 leden; wel 'n buitengewone welsprekende belangstelling!

Weet heelemaal niet, hoeveel aandeelhouders deez' illustre maatschappij rijk is, maar... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 mannetjes op den kop af, die de presentielijst geteekend hebben, je zoudt als president die zich een beetje voelt, waarachtig 't bijltje er bij neerleggen.

Nu supposeert u misschien, dat ik hier in mijn eentje tusschen de cactus- en de ezels en de geiten, zit te gnuiven van louter pret, over die allerlakte belangstelling. Neen, toch niet, u vergist u deertlijk, 't spijt me, 't stemt me int'reurig, dat Curaçao, 't verlichte met z'n tijd meegaande Curaçao, zich zoo onhebbelijk kennen laat van z'n fut- en peplooze kant.

Wat 'n lawaai, wat 'n alle-hens-aan-dek-gedoe sinds jaren om eventjes 'n Willemstad waardige schouwburg in mekaar te zetten! En 't resultaat?

'n Sobere fl 42.000 in kas, wat zoo goed is als niets; geloof me. 'n IIe. opblaag, 'n IIe. editie, 'n IIe. uitgaaf van 't roemruchte seniel-afgetakelde

„Theater Naar,” bouw je daar nog niet van, op geen stukken na.

Bij 't neerpennen van „Theater Naar,” welke inzens 'n oude herinnering naar boven onder mijn schedel met veel zout en weinig peper.

Dat was zoo.

Had in '97 — waar blijft de tijd!!! — pas voet gezet op onze kale rots onder 'n koperen hemel, toen ik op een bewolkten achtermiddag met ANTOINE PIJPER, den later gevierden stichter van den R. K. Volksbond op stap ging naar Otrabanda.

Hè, wat is dat voor 'n gebouw, vroeg ik 'm, toen we langs Pietermaaiweg beenden.

Dat? Dat is het „Theater Naar.” Je bedoelt N—A—A—R, spelde ik vragend?

Ja zeker, heusch, precies zoo.

Toen schoot ik in 'n onbedaarlijke lach, want die combinatie was me nu toch al te machtig.

Kijk 'r 'ns hier.

Ik veronderstel, want zeker weet ik 't niet, dat de eigeaar van dat zaaltje „NAAR” heette, maar hoe 't in Godsnaam mogelijk is, dat je zoo'n naam, hoe achtenswaardig anders ook, kan vastkoppelen aan 'n theater, aan 'n plaats waarheen je gaat, en voor je plezier en om alle huishoudelijke en business-narigheden uit 't hoofd te zetten, en om, last not least, 'n beter mensch te worden, dat blijft me 'n raadsel.

Stel je voor, 'n dentist die Dr. „PIJN,” 'n sigarenfabrikant die „MUR,” 'n wijnkooper, die „ZUUR,” 'n melkboer, die „WATER,” 'n barbier die „JAAP,” 'n

vleeschhouder die „TAAI,” 'n officier van de maréchaussée die „BANG,” 'n geheelonthouder die „JAN DOEDER,” 'n stakkerd met 2 houten beenen, die „SPRING IN 'T VELD” heet. Dat gaat immers niet. 't Zit 'm zoozeer niet in de naam, maar in de combinatie, in de koppeling der woorden.

En om me nu te rechtvaardigen, weet u 'n eigenlijk wel wat „Naar” beteekent in zuiver gedegen Hollandsch? Sla van DALE open, en lees, maar schrik niet.

„NAAR” bereekent: *ijsselijk, treurig, droevig, somber, doodsch, ongesteld, onpasselijk, vervelend.*

Heb ik gelijk of niet? nog zoo heel lang niet geleden is theater „NAAR” opgelost in „TEATRO AMERICANO.”

Waarom „Americano?”

Misschien om aan te geven het peil, van hetgeen men er gewoonlijk presteert. Want u zult me toch wel grif moeten toegeven, dat de U. S. en op tooneel en op filmgebied nog lang niet in de schaduw staan kan van 't kunstzinnige ge-acheveerde, wat 't oude Europa ons nog steeds biedt.

Hoop van harte, dat in gulden letteren zal prijken boven de spacieuse vestibule van ons nieuw theater: „Hollandsche Schouwburg,” niet uit chauvinisme, maar heel eenvoudig omdat in 'n Hollandsche kolonie 'n *Teatro Americano* zich voelen moet als 'n kat in 'n vreemd pakhuis.

Maar laat 't mannetje, die deez' kapitale letters moet vergulden, toch asjeblief 'n beetje opschieten, want aan 'n degelijk, frisch, up to date schouwburggebouw, hebben we, zou ik haast

zeggen, nog meer behoefte, dan aan 'n tunnel onder onze prachthaven.

Die tunnel — al zal ik 't niet meer beleven — komt toch wel, maar 'n nieuwe schouwburg, great Scott, als ze zoo blijven doorhanssen, dan staan in A.D. 1999 de gegrimde nerveuse acteurs vóór 't halen nog steeds te bibberkuiten achter de coulissen van 't onooiglijk tooneeltje van 't onooiglijk *Teatro Americano*-zaaltje.

Ja, onooiglijk, want heusch dit verwaalde zaaltje met appendix is heusch als schouwburg 't tot 'n wereldhaven groeiende Willemstad onwaardig.

't Doet je denken aan 'n Variété-theater vierde klas, waar ze hevige drama's met veel bloed en dolken en rollende oogen debiteeren, en waar door 't pruimende auditorium fabelachtige hoeveelheden scharretjes en harde eieren worden verorberd.

Zeg nu toch niet, maar we hebben nog 'n „Salon Habana!”

Als ge daar nu serieus prat op gaat, dan zeg ik 't de Hollandsche matrozen van ons vroeger stationsschip volmondig na: „hoor” eris, vadertje, dan lus je nog wel wat.”

Ben er eens geweest, met 't afdraaien van de Hollandsche marine- en legerfilm.

De film was all right, maar de rest: 'n sluier daarover.

't Zou m'n een lief ding waard zijn, als de baas van dat spul, pardon, de manager van die Salon(?) 'ns 'n kijkje kon gaan nemen in Amsterdam bij z'n collega Tuschinsky, en als die man nog kan blozen, dan heeft ie, staande in die luxueuze prachtzal geblond,

als 'n Curacaosche ondergaande zon bij regenachtig weer.

Dat zich zelf respecteerende artsen van naam 't beneden zich achten hier op te treden, is nog al logisch. En Norka dan?

O, natuurlijk, 'n decadent milieu is immers juist de plaats waar zoo'n schepsel thuis hoort.

Weet ge, hoe die juffrouw Norka in hoogst eigen persoon, in 'n interview te Portorico, haar Salomédans betitelde: *el baile sombrío, PERVERSO, VOLUPTUOSO.*

Denkt U nu de draagkracht van die twee woorden 'ns goed in.

Arme onschuldige door haar vermoorde zielen!

Hadden we nu recht tot protest, ja of neen?

Wees eerlijk, en zeg ja, verblinde Norka-paladijnen.

En kom nu, in Godsnaam, weer niet aanzelen met de dooddoener, *l'art pour l'art*, holklinkende woorden die niets zeggen.

Luister 'ns: Kunst dient om den mensch te verbeteren, omhoog te heffen. Door de kunst tracht men 't schoone te bereiken. Het schoone bestaat in de harmonie, in 't evenwicht. Die harmonie bevindt zich volmaakt alleen in God. En 't Volstrekste Schoone is God.

En zoo zou ik nog kolommen door kunnen gaan met deze oergezonde aesthetische theorie te ontwikkelen, maar „cui bonum”? wat goed zal ik er mee doen? Zoo'n passage slaan 99% van mijn lezers immers toch doodgewoon over, want ik ken mijn Pappenheimers.

DOPHEIDE, stuurman van de St. Ook hij heeft de vlag half stok gezien, eveneens dat een roeiboortje werd uitgezet, doch kreeg volstrekt niet den indruk, dat de schoener om hulp vroeg, wel dat er een lijk over boord gezet werd.

De stuurman zag geen enkel nood-signaal en vond geen termen den kaplt. aan te raden te stoppen of vaart te verminderen.

De laatste getuige was een passagier, de Venezolaan VICENTE LAYA. Ook deze zag de vlag half stok hangen. Hij zag toen de St. nabij de schoener kwam, dat een roeiboortje werd uitgezet en in de richting van de stoomboot werd geroeid, terwijl de zeiler bleef liggen (capia) met slappe zeilen.

De Stuyvesant vervolgde zijn koers. Deze passagier heeft niet gezien, dat de vlag-half-stok later weer geschen, en daarna weer gestreken werd. De Heer LAYA kreeg den indruk, dat de bark verbinding zocht met de St. en dat de gegeven signalen zeker voor de Stuyvesant bestemd waren, want een andere boot was er niet in de buurt.

Tot zoover de verklaringen der getuigen.

Alléén objectief deze verklaringen beoordeelend, zou men geneigd zijn het gedrag van den kaplt. van de St. af te keuren, dat hij niet minstens de komst van de roeiboort afwachting.

De afstand was zeer gering. Uit alles bleek, dat die roeiboort verbinding zocht met de St.

Doch volgt daaruit, dat de zeiler in nood verkeerde? Het is niet waarschijnlijk, want waarom hebben de schepelingen dan niet, toen zij zagen dat de St. doorstoomde, een luid geschreeuw aangeheven en auxilio, om hulp geroepen? Zij wuifden alleen. Wat toch zeker geen teeken is dat ze hulp noodig hadden.

Is het mogelijk dat de Ave Maria een lek had?

Ook dit lijkt niet erg waarschijnlijk, want in dat geval zou de bemanning zeker wel om hulp geschreeuwd hebben.

Wat is er dan aan boord van de Ave Maria voorgevallen?

Zoo lang de Ave Maria niet is aangekomen, en de bemanning zelf daarover geen verklaring heeft afgelegd, vervalt men in gissingen, die alle kans hebben kant noch wal te raken.

In ons vorig nummer deelden we mede, dat de Neptunus vorigen Woensdag ten half 4 uur op zoek van de Ave Maria was uitgevaren. De resultaten zijn nihil geweest, niettegenstaande de Neptunus alle baaien en inhammen langs de kust, alles rond de Monkey eilanden, en tot 40 à 50 mijl ten Westen daarvan had afgezocht en overal zigzag had rondgekruist.

Ook tusschen de Monkey E. en langs Paraguaná, zette hij zijn reis voort, totdat hij Vrijdagavond 10 uur onverrichterzake hier op Curaçao terugkeerde.

Met de terugkomst van de Neptunus was de ongerustheid over de Ave Maria nog groter geworden.

Den volgenden dag Zaterdag 17 Octob. kwam hierheen draadloos bericht van Aruba, met de tijding, dat daar de bark Federica van Rio Hacha was aangekomen meldend, dat de Ave Maria den 9n. October op Rio Hacha was binnen gelopen, om proviand en water in te nemen en dat alles wel aan boord was. Vier dagen later op den 13 Octob. had de ontmoeting met de Stuyvesant plaats. Wij kun-

nen dus gerust aannemen, dat er toen dus geen gebrek aan voedsel was.

Doch inmiddels was er weer ruim een week verlopen, dat men iets zekers van de A. M. gehoord had, terwijl hij in dien tusschentijd best op Aruba had kunnen aankomen.

Om nog een poging tot opsporing van de bark te wagen, nam toen de R. K. Volksbond het initiatief. De adviseur Pater VERRIET en de president de Heer J. DE JONGH vervoegden zich Zaterdagavond bij den Heer ANSINGH, Directeur van de C. P. I. M. en verzochten ZED. dringend om ter geruststelling van de familieleden der opvarenden, die wellicht in nood verkeerden, nog een poging tot opsporing van de Ave Maria te beproeven.

De Heer ANSINGH was terstond bereid en gaf aan de Neptunus bevel zich in gereedheid te brengen.

Zondagmiddag 12 uur vertrok de Neptunus, uitgeklaard voor Rio Hacha, met opdracht opnieuw de geheele omgeving tusschen Aruba en Rio Hacha af te zoeken.

Van den Heer KRUIJT, kapitein van den Neptunus, vernamen we de volgende bijzonderheden over dezen tocht.

Met volle kracht (10 à 11 mijlen per uur) werd naar Aruba opgestoomd, dat dienzelfden avond om 7 uur bereikt werd, om te vernemen of misschien de Ave Maria inmiddels was binnengelopen, of andere berichten omtrent het vaartuig waren ingekomen, wat echter niet het geval bleek. Terstond daarna vertrok de N. en werd den geheelen nacht en volgende morgen al kruisende

en zoekende doorgestoomd, en alle inhammen en baaien van de Colombiaansche kust afgespeurd. Ten half 10 uur bereikte men Cabo La Vela en daarna verder steeds rondzoekend werd 's middags ten 3 uur Rio Hacha bereikt. Hier moet men ± 8 à 9 mijlen uit de kust blijven liggen.

Met een roeiboort werd naar land geroeid. Daar vernam men van de haven-autoriteiten, dat de Ave Maria den vorigen Zaterdag 17 Oct. opnieuw Rio Hacha was binnengelopen om nieuwen voorraad proviand en water in te nemen.

Doch tegelijk waren 100 paasagiers van de A. M. aan wal gegaan, die in geen geval de reis aan boord van de A. M. wilden voortzetten. Een 40 à 50 wilden trachten per eerste zeiler naar Sta Marta te gaan om vandaar met een stoomboot of zeilschip naar Curaçao of Aruba te vertrekken. Dienzelfden Zaterdag was de A. M. met de overige 150 reizigers vertrokken.

Van lekkage of ziekte onder de opvarenden was niets gebleken.

De Neptunus vertrok om 5 uur van Rio Hacha en zette 's nachts den kruistocht voort tot zelfs 50 M. uit den wal, kwam Dinsdags 's middags ten 2 uur bij de Monkey E. en vond daar een paar bijlanders bezig met visschen.

Dezen werden gepraaid, en later om half 4 uur nog een andere bijlander. Maar deze wisten omtrent de A. M. geen enkele inlichting te verstrekken. Toen werd al heen en weer kruisend naar Aruba opgestoomd, dat Dinsdagavond 10 uur bereikt werd. De kaplt. van den Neptunus roeide

naar wal, confereerde met den gezaghebber en den Heer L. KWARTSZ, een telegram met inlichtingen over de A. M. werd naar Curaçao verzonden en verdere orders afgewacht. Eerst Woensdag namiddag half 5 uur kwam het antwoord: „terugkeeren naar Curaçao.”

De Neptunus keerde Donderdag morgen onze haven binnen.

De kapitein, de Heer KRUYT heeft al het mogelijke gedaan om de A. M. op te sporen. Hij is dag en nacht met den stuurman op den uitkijk geweest. Heeft eerst op de terugreis van Aruba naar C. eenige uren achtereen kunnen slapen. Het is een reis van de grootste inspanning geweest. Aan Kaplt. en manning onze oprechte hulde.

Dat de Ave Maria een heel slechte looper is, zal nu wel bij iedereen vaststaan. Dat de opvarenden over deze reis aan boord van de A. M. van hun hooge tevredenheid zullen getuigen behoeven we niet te verwachten. Dat de eigenaar of de kaplt. van de A. M. eenig inzicht van proviandeering van een schip met 250 reizigers heeft, mag, bij alles wat tot nu bekend geworden is, met grond betwijfeld worden.

Voor zulk een slechte zeiler met zooveel passagiers aan boord, over een traject door tegenwind en tegenstroom berucht, had voor minstens één of 1½ maand proviand en water aan boord aanwezig moeten zijn.

Rekent men op een verbruik van 2 liter water per dag per persoon, dan was er reeds per dag ½ M3 (ton) drinkwater per dag of 15 ton per maand noodig. Iedereen zal wel be-

grijpen dat zoo'n groote hoeveelheid water onmogelijk aan boord van de A. M. aanwezig kon zijn.

Daarmee is de bewering van den Heer L. KWARTSZ, dat 250 passagiers niet te veel is voor een schoener als de Ave Maria, reeds veroordeeld. Het is niet alleen de vraag of er voor 250 menschen, aan boord van een schip op elkander gepakt of naast elkaar liggend, voldoende ruimte is, maar of er voor zooveel menschen ook voldoende voorraad voedsel en water kan meegenomen worden, en of bij mogelijke schipbreuk ook voldoende booten en reddingsmiddelen aanwezig zijn om het leven van zooveel menschen in veiligheid te brengen. Dat is beslist onmogelijk.

Over deze kwestie is het laatste woord nog niet gezegd.

Tot gisteren avond waren er over de Ave Maria nog geen verdere berichten ingekomen.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur.

Naar aanleiding van enkele beweringen voorkomende in Uw artikel onder opschrift „De Goulet Ave Maria.” (Amidoe of CURAÇAO van den 17n. dezer, No. 2180) zij 't mij vergund het volgende aan te stippen.

Daargelaten de omstandigheid dat 't zeker geen aanbeveling kan verdienen de reeds, door 't lang wegblijven van de Ave Maria in angstige spanning verkeerende gemeeden nog meer te verontrusten door te gewagen van geruchten, dat het schip niet bijzonder zeevaardig is, meen ik na verscheidene deskundigen te hebben gehoord, te kunnen zeggen dat de U in voormelden geest bereikte geruchten hoegenaamd geen grond hebben.

De Ave Maria, geen oud schip, is even vóór zijn vertrek naar Cuba ten overvloede onderzocht en voor zoover nog noodig in volkomen orde gebracht en staat hier als alleszins zeevaardig bekend.

Het feit dat deze schoener van hiefuit naar Cuba en van daaruit naar de kust van Columbia gevaren is, zonder eenig lek op te doen of dat een of ander aan boord gebroken of stuk gegaan was, pleit m. i. zeker voor derzelver zeevaardigheid. Het is toch genoegzaam bekend dat de lange, helaas tot op dit oogenblik onvolbrachte reis niet aan onzekerheid van het schip te wijten is.

Zoo is ook Uw bewering, dat 250 of zelfs 200 passagiers voor dien schoener „een abnormaal hoog cijfer” te noemen is, heelmaal niet steekhoudend.

Het is immers overbekend, dat de Chaparra en dergelijke schoeners (Chaparra meet 85 ton) meermalen 240 passagiers uit Aruba overgebracht hebben. De Ave Maria meet 169 ton is dus bijna tweemaal zoo groot en kan bijgevolg veel meer gemakkelijk aan de opvarenden verschaffen. Het Cubaansch Gouvernement, dat er in menig opzicht strengere voorschriften dan onze kolonie op na houdt, had tegen de overbrenging van die hoeveelheid passagiers geen bezwaar.

En dan het slot van Uw artikel luidende: „Men wist dat er ± 1000 arbeiders nog op Cuba waren. Op een groot getal viel dus zeker te rekenen en een ieder geval veel te veel om met een enkel schip vervoerd te worden.”—Eerst toen het aantal vertrekkenden mij nagenoeg bekend was, telegrafeerde ik om de Ave Maria. Om meer schepen kon ik niet seinen, daar ik niet op meer passagiers rekenen kon. Immers mocht bij het uitzien naar vervoermiddelen slechts rekening gehouden worden met het aantal arbeiders, die naar hun geboorteplaats terug wenschten en niet met het aantal, dat zich in Cuba nog bevonden, zoals men tusschen de regels van dien zin zou kunnen lezen.

Dankend voor de plaatsing hiervan en hoogachtend.

L. C. Kwartzs.

Aruba 19 Oct. 1925.

Naschrift van de Redactie.

Wij willen voorloopig aannemen, omdat de Heer Kw. het zegt, dat de A. M. een zeevaardig schip is. Maar het is bekend, dat de Ave Maria een Novo-Scotia schip is, die van wit katoenen hout vervaardigd en maar voor 5 jaar gegarandeerd werden.

Wij blijven 200 en 250 passagiers voor de Ave Maria en 240 voor de Chaparra een

En binnen 5 maanden staat de kap er op, en 3 maanden later schetteren bij de glorieuse inwijding, de vrolijke tonen van 't Volksbondige muziekcorps over Otrabanda, over de haven, tot ver over de emerald kuivende golven van de Caraïbische zee.

En dan?

En dan, niks!

Neem wel 's waar geen blad voor den mond, maar ik zeg toch nooit meer dan ik kwijt wil zijn, ook niet „ouder de streep”.

Jan Paul, wat ben je weer naar!

Pas op, daar staat 75 pop boete op, subsidiair 20 dagen boppen.

Word ik weer persoonlijk?

Never mind!

Sans rancune.

JAN PAUL.

San Wilfrordo, Oct. 20 | '25.

Trio-sigaren,

Alweer verse voorraad bij.

Van Leeuwen & Co., Botica Excelsior.

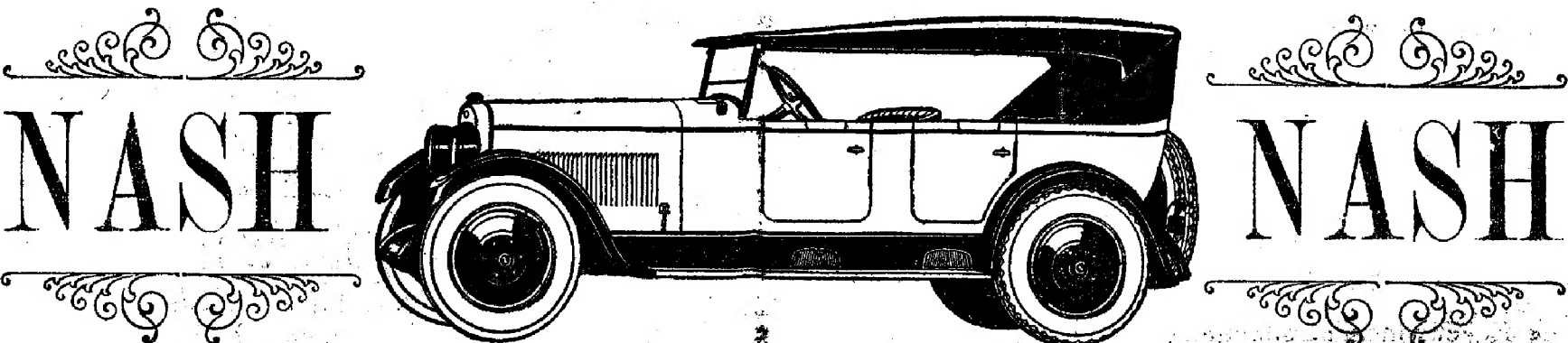
Summer Garden en Hotel Americano.

Club de Gezelligheid, enz. enz.

J. E. van der Meulen.

Vertegenwoordiger.

1-5 Kortijnweg No. 10, Otrabanda.

De nieuwe „Special Six Serie,” met merkbare nieuwe verbeteringen, draagt grootelijks bij tot de bevordering van Nash-leiderschap op het gebied van motorwagens over heel de wereld.

Er zijn vier duidelijke voorbeelden van Nash vindingrijkheid in carrosserie-ontwerp. Gemodelleerd met bekwaame kunstvaardigheid, laag van voorkomen, maar met voldoende ruimte boven den grond, dragen zij het onderscheidend kenteeken dat ze gebouwd zijn na veel ervaring op dit gebied.

De uitvoering en vastheid van de nieuwe Special Six toonen ook in hoever Nash den gebruikelijken standaard van auto's van gelijken prijs heeft overtroffen.

De volmaakte Nash Motor levert een evenredige, verwisselbare krachtsontwikkeling, en haar bestuurbaarheid dwingt de bewondering af. En nauwkeurige aandacht is gewijd aan de bijzonderheden van structuur, met het gevolg dat de carrosserie, of het bovengedeelte, even stevig is als mooi, en de chassis is van meer dan voldoende sterkte.

Nieuwe Special Six modellen worden gebouwd op dezelfde chassis en met dezelfde wielbasis. Sierlijk gebogen dak van de dichte auto's, horizontaal afhellende biezen, en vlugge, gekromde spatborden zijn onder meer de vele nieuwigheden, die de schoonheid en sierlijkheid dezer auto's zoo zeer verhoogt.

Alle modellen genieten de super-voordeelen van de nieuwe soort remmen op de vier wielen, welke een Speciaal Nash ontwerp zijn; volle ballon banden; geforceerd smeersysteem; besturings mechanisme verbeterd door Nash, ten einde aan de vereischten van ballon banden en 4-wielen-remmen te voldoen; zoowel als verhoogd gemak en beter bestuurbaarheid langs den weg.

P. E. PORTILLO A. Agent.

En toch, 'n vleugje meer universele ontwikkeling zou heusch ons Hollandsch lezend Curaçaosch publiek 'n wereld van goed doen.

Wist U wel, dat 't werelds drama zich van lieverlede uit de door en door Roomsche middeleeuwsche mysterie-spelen heeft ontwikkeld?

Dat met verloop van tijd in zekere kringen 't tooneel is geworden en gedaald tot 't vaak lage peil, waarop 't nu staat. Wrijft dat ons aller Roomsche voorouders toch niet aan, dat is unfair.

Zoo'n opvoering b. v. als de vorige week bij 't jubilé v/d St. Josephgezellen vereeniging „Triunfo di Cruz” werkt veredelend, opbouwend, doet 'n wereld van goed, terwijl 'n schuine dubbelzinnige film of 'n blijspel of drama met 'n perverse tendenz, 't subliem rein-onschuldige in 's menschen hart verstikt, en rijp maakt voor de grootste uitspattingen op moreel gebied.

Met 'n scheermes kunt ge uw koonstelsel adonisieren, wat goed is, en ook je buurman den nek afsnijden, wat slecht is. Begrijpt U deez' ietwat lugubre vergelijking?

In de jaren, toen de baard reeds in mijn keel begon te kietelen, ben ik tot driemaal toe op de planken verschenen.

In mijn eerste rol, mijn début, was ik soldaat, had slechts door de zaal te donderen: „Je bent mijn arrestant!”

In mijn tweede was ik 'n boer, in blauwen kiel, pilo broek en klompen, en mijn onschuldige: „Baas, de keer steet dreng, en 't verke het de blaor” bezorgde me 'n reuze-lachsuc-

ces, 't waarom snap ik nog niet, want 't kwam er zeer onbeholpen bij me uit, dat weet ik nog drommels goed. En als Monsieur JOURDAIN in MOLIÈRE's „Citoyen-gentilhomme”, sloot ik mijn korstondige acteur's carrière.

Hoop, als nieuwe Schouwburg klaar is, dat dit opvoedende dol kluchtige blijspel ook op 'n repertoire staan zal. Dan kom ik zeker kijken als reporter v/d Amigoe.

Maar, wanneer, zat ik mij daar in leeren clubfauteuil in 'n stylische pers-loge kunnen neervleien, gewapend met binocle, bloc-note en potloodje, wanneer, o, great Scott, wanneer???

En onwillekeurig begin ik 't laks gedoe van die gefortuneerde Nieuwe Schouwburgbouwers te vergelijken met 't enthousiasme, waarmee wij katholieken de grootste offers brengen voor ons ideaal, de koppige door niets te weerstane stuwkracht, waarmee wij onze schouders zetten onder de zwaarste Hercules-lasten, strijdend met élan tegen moeilijkheden, tegenwerking, en 't vaak totaal gebrek aan fondsen, maar steeds komen we gezegevierend uit den nobelen strijd, laat 't zij ietwat geschramd, misschien bloedig gewond, 'n enkeling gevallen op 't veld van eer, maar ons ideaal, ons heerlijk ideaal bereiken wij zoo zeker als wat.

„Met 't Kruis in top,
„zoo varen wij
„door 't wereldtij
„ten hoogen Hemel op.”

Is 't niet waar, dat de zich steeds breder ontplooiende activiteit op

katholiek charitatief gebied in al 'z'n geledingen op onze Hollandsche West-Indische eilanden, zelfs onze felste tegenstanders ontzag en respect inboezemt?

De in de tropen dubbel zware offervolle arbeid voor 't zielenheil in onze verpeste havenstad en op eenzame buitenposten nu 'ns uitgeschakeld, wat is er b. v. in de laatste 15 jaren onder 't zegenrijk bestuur van onzen tegenwoordigen bisschop niet enorm veel gedaan, ook voor de stoffelijke welvaart van 't Curaçaosche volk.

Bewijzen?

Onnoodig, de steenen spreken.

En kijk nu 'ns naar den overkant.

Om 'n nieuwe schouwburg te bouwen — 't is nog al de moeite waard — worden reeds jaren lang vergaderingen belegd, gepraat, gespeesd, met de hamer geklopt, en de notulen voor-gelezen, en stapels aandeelen uitgegeven, en 't resultaat, 12 aandeelhouders op 'n „Bijzondere Algemeene vergadering”, 't peulschilletje van 42 duizend in kas.

Als 't niet zoo razend-treurig was, dan zou je er heusch 'ns hartelijk om lachen.

Eén lichtpunt is er. Er zal 'n loterij gehouden worden „welker opbrengst” naar gehoopt wordt, de middelen zullen doen stijgen.

Words! Words! Words!... Die bijzin is weer je reinste tijdsverspilling, je reinste onzakelijk praatvakkerij. Want waarom hou je anders zoo'n loterij? Mischien om demiddelente doendalen?

Als ik die bouwlustige, maar niet opschietende heeren van advies mocht dienen, wel „kom dan 'ns bij ons in-formeeren hoe wij steeds met onze

betrekkelijk geringe middelen toch zoo enorm veel tot stand kunnen brengen.

En weet U, wat U dan te hooren zult krijgen. Want 't is heelemaal geen geheim:

Ga zitten, steeks 's op, en kijk 'r 's hier, Zijne Heeren:

't Zit 'm vooral hierin, dat je hebt 't onverwoesbaar enthousiasme voor 't doel dat je bereiken wilt, dat ge jezelf daaraan geeft niet half, maar geheel en al. En dan werken en sjuouwen en sjuouwen en werken tot diep in den nacht, zich zelf geheel weg-cijferen, en opofferen, dan kom je er, dan breng je iets tot stand, en anders kom je er niet. Maar aan dat „zich zelf opofferen en wegcijferen” hebben de meesten 'n stuk of wat broertjes dood, en daar zit 't 'm juist in.

Let er 'ns op, hoe 't loopen zal, als er niet heel gauw meer fut en pep en energie in 't aderssysteem van de nieuwe schouwburg-commissie wordt gespoten.

Dan honken er toeterend op 'n frisschen morgen, 'n file van motor-trucks beladen met hout en steenen en kalk en zand, 't prachterrein binnen ten Zuiden v/d Kathedraal, en nijvere timmer- en oppermannetjes en metselaars beginnen doodkalm 'n frisch modern practisch R. K. Vereenigingsgebouw in mekaar te metselen en te timmeren, zooiets als de Rotterdamsche groote Doele-zaal in bescheidener proportie.

En als we bouwen, dan bouwen we, omdat we ons zelf niet te hoog achten opzichter te spelen, en zelfs nu en dan de handen uit de mouwen te steken, „arbeid adelt”, is 't niet zoo?

„abnormaal hoog aantal passagiers” noemen, dat hier bij vertrek uit onze kolonie door de autoriteiten op grond van de bestaande wetten niet toelaatbaar geacht wordt. Het is finaal onmogelijk, dat er voor zulk een aantal van eenige geriefelijkheid aan boord sprake kan zijn.

En hoeveel reddingsbooten waren er aan boord?

Bij een officiële opdracht van ons Gouvernement had er zeker ook met onze eigen wetten op de veiligheid van passagiers rekening moeten gehouden zijn.

Van den kant van ons Gouvernement was dat op zijn zachtst uitgedrukt: een misplaatste zuinigheid.

Berichten uit de Kolonie.

Plaatsgebrek.

Wegens grooten toevloed van copie en advertenties moesten verschillende berichten, het slot van het eerste artikel en een artikel over *Onze Haven in het buitenland* tot onzen spijt tot de volgende week blijven liggen.

H. Vormsels.

Gisteren middag werd door Mgr. M. G. Vuylsteke aan kinderen van de parochie van den H. Dominicus van Montagne het H. Vormsel toegediend.

Jan Doret.

Morgen middag half 5 uur zal het nieuwe gebouw voor school en kerk op Jan Doret door Mgr. M. G. Vuylsteke worden ingewijd.

„Triomf des Kruises”.

Het drama *Triomf des Kruises* is door de tooneelstukken van de *Reunion San Jose* van Otrabanda vijfmaal achtereen voor een stampvolle zaal in het St. Thomas-College opgevoerd. Wel een bewijs, hoezeer dit stuk de toeschouwers geboeid heeft. De spelers hebben voor goed naam gemaakt.

Nieuwe Draadloze verbinding.

Een Engelsche Mij heeft een nieuw apparaat uitgevonden voor het draadloos verzenden van berichten, waarvan de kosten van onderhoud zeer gering zijn. Zij heeft bij de regering van Frankrijk concessie aangevraagd om een geregelde draadloos verkeer tussen Parijs en New-York tot stand te brengen tegen 4 cents per woord. Ook in Engeland heeft zij concessie gevraagd voor de verbinding van Londen met New-York.

Maracaibo.

De ingenieurs van de *British Controlled Oilfields* te Maracaibo hebben reeds den spoorweg afgebakend, die zal gelegd worden tusschen de havens *Altavracia* en *El Mene*, aan het Meer van Maracaibo. Bij deze havens zijn de terreinen reeds opgehoogd en eenige kleine bruggen gebouwd.

Met 1000 man wordt er aan dezen spoorweg gewerkt.

Den 25 September is in Maracaibo het telefoonkantoortje afgebrand, doordat een gasleiding van de telefoon afbrak en meermalen op de sterkstroom-leiding van het elektrisch licht, waardoor de transmissietafels van de telefoon in brand vlogen, en het heele gebouw werd in asch gelegd. Het geheele telefonisch verkeer in Maracaibo ligt stil en er zullen zeker twee maanden noodig zijn vóór het weer hersteld is.

Ontvangen.

van de firma EDWARDS HENRIQUEZ & Co een fraai geïllustreerd brochure: *Mit der Hapag nach West-Indiën, Colombiën, Zentral-Amerika.*

van den Heer N. MAURICIO DE JONGH een flesch en eenige monster-fleschjes en reclame artikelen voor de versterkende Málaga wijn *Titan* waarvan benoemde heer de importeur is.

Koloniale Raad.

In de zitting van 11. Maandagavond 19 October werd zonder hoofdelijke stemming of gedachtenwisseling aangenomen:

10. het ontwerp tot wijziging van het Reglement op het Notarisambt, (uitbreiding van het getal Notarissen.)

20. het ontwerp tot bepaling van de termijnen bij verklaring van vermoedelijk overlijden ingeval van ongelukken met luchtvaart.

30. het ontwerp-absint-verordening. In deze vergadering werd door den Gouverneur bij supplétoire begroting het plan-Molengraaff voor watervoorziening opnieuw bij den Raad ingediend, dat tegelijk met het ontwerp tot wijziging van de *Coloniale Verordening* naar de afdelingen werd verzonden.

Consul.

Door H. M. de Koningin is benoemd tot Consul van Nederland te Barcelona (Venezuela) de Heer C. SILVA ALCALA, wien rechtsgebied zich uitstrekt over den staat Anzoátegui, het territorium Cristóbal Colon en het eiland Margarita. Door den President van Venezuela is den nieuwen functionaris reeds het *exequatur* verleend.

Waterverkoop.

Het water begint schaarsch te worden. De verkoop van water door de ezelkarren en trucks is weer in volle actie. Op den Berg van Pietermaai is de prijs van één blik water al tot 20 à 25 cts. gestegen.

Ijsfabriek.

Naar wij vernemen zal de ijsfabriek op het Rif binnenkort, nu de nieuwe machines bijna geheel zijn opgesteld, met grootere capaciteit gaan werken, wat dringend noodzakelijk is. Tot nu toe was het onmogelijk aan alle aanvragen te voldoen. Nog dagelijks is het dringen en vechten bij de verkoopplaatsen om een hoeveelheid ijs machtig te worden.

WEKT UW EETLUST OP en NEEMT ALTIJD VOOR

HET ETEN een glaasje wijn van het merk

“TITAN”

aperitief speciaal bereid ter voorkoming van maagziekten, veroorzaakt door de hitte in de tropen. Bestel nog heden een flesch bij:

de Jongh & Co - Botica del Pueblo - Otrabanda
Araujo & Co - Botica Nueva - Punda
H. H. Da Costa Gomez - La Fortuna - Punda
N. MAURICIO DE JONGH
(La Francia)
Otrabanda
(Uitsluitend Agent)

BOTICA NACIONAL
de
EDMUND JACOBSEN.

Acaba de recibir un gran surtido de „Medicinas Patentadas” francesas, de la mejor calidad, entre ellas las siguientes:

Agua del Carmen BOYER	Tabletas de Santeina
Solución de Pautauger	Pastillas de Valda
Estaphylasa simple y Yodurado del Dr. Doyen	Comprimido de Vichi Etat
Elixir de Baudry	Pastillas de lechuga
Jarabe de Rabano Yodado	Ampollitas de Enosol
Valerianato de Pierlot	Solución Digalen Roche
Solución Colre	Agua de Vichy Celestine
Jarabe Thiocol Roché	Aceite de Quina
Chloracthyl Bengue	Agua de Quina
Colloido Dabois	Vinos de Quina la Roche
Cytoserum	Vinos de Quina ferruginosa la Roche
Ampollitas de Evatmina	Ampollitas de Cacodilato de hierro
Capsulas de Sandalo Midy	Jarabe de Dusart
Ampollitas de cacodilato de soda	Crema de Bismuto
Suero ferruginoso	Solución de Iuras
Capsulas de Arheol	Jarabe de Yoduro de estroncio
Ampollitas de glicerofosfato de soda	Vitamina
Kola granulado de Astier	Jarabe de hieras

Curaçao, Otrabanda.

RED „D” LINE OF STEAMSHIPS.

REGULAR SERVICE BETWEEN NEW YORK, PTO RICO, CURAÇAO AND VENEZUELA.
SAILINGS DURING OCTOBER.

1925	S.S. Tachira	S.S. Caracas	S.S. Trujillo	S.S. Carabobo	S.S. Maracaibo
Leave NEW YORK	Sep. 30	Oct. 7	Oct. 14	Oct. 21	Oct. 28
Arrive SAN JUAN	Oct. 5	13	19	27	3
Leave CURAÇAO	8	14	19	28	4
Arrive PTO CABELLO	9	15	20	29	5
Leave LA GUAYRA	10	16	21	30	6
Arrive PTO CABELLO	13	17	22	31	7
Leave CURAÇAO	14	18	23	1	8
Arrive MARACAIBO	15	19	24	2	9
Leave CURAÇAO	16	20	25	3	10
Arrive PTO CABELLO	17	21	26	4	11
Leave LA GUAYRA	18	22	27	5	12
Arrive SAN JUAN	19	23	28	6	13
Leave NEW YORK	20	24	29	7	14
Arrive NEW YORK	26	Nov. 4	11	13	20

S.S. „Merida” connecting with S.S. „Caracas” sails from Curaçao for Maracaibo Nov. 12, and Dec. 17, returning sails from Maracaibo Nov. 18 and Dec. 14. For further particulars apply to

S. E. L. MADURO & SONS.

Agents.

Koninklijke West-Indische Maildienst. VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:
SS. „Van Rensselaer” 29 Oct.
SS. „Crijnsen” 12 Nov.
SS. „Oranje Nassau” 26 Nov.
NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:
SS. „Crijnsen” 29 Oct.
SS. „Oranje Nassau” 12 Nov.
SS. „Venezuela” 3 Dec.
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:
SS. „Commewijne” 3 Nov.
NAAR New York:
SS. „Astrea” 30 Oct.
SS. „Medea” 6 Nov.
NAAR Maracaibo:
SS. „Medea” 27 Oct.
SS. „Barait” 28 Oct.
SS. „Brion” 31 Oct.

Compañía Trasatlantica

El Vapor

“LEON XIII”

se espera del Pacifico via Colon y Pto Colombia alrededor del 28 del corriente y seguirá el mismo día a Pto. Cabello, La Guaira, San Juan Tenerife, Cadiz y Barcelona.

El vapor

“BUENOS AIRES”

se espera el 12 de Noviembre de Europa via Cuba y Venezuela, para seguir el mismo día al Pacifico via Pto Colombia y Colon.

Ambos vapores aceptan carga i pasajeros.

Los Agentes.

S. E. L. MADURO & SONS.

Regen.

Donderdag morgen half 6 uur viel er in de stad een mooie regenbui van 11.7 m.M. Den volgende morgen ten 4 uur weer, maar heel veel minder, leverde nog geen 2 m.M. Ook op de andere dagen viel een buitje van weinig beteekenis.

Verkoop van de Fransche Antillen aan Amerika.

Gp de Fransche Antillen Martinique en Guadeloupe maakt men zich uitermate bezorgd, dat misschien deze eilanden als betalingsmiddel zullen dienen voor de Fransche oorlogsschuld aan Amerika. In den laatsten tijd is het vertrouwen ietwat herleefd, dat dit gevaar misschien nog kan afgewend worden. In het nummer van October van de *Echo de Guadeloupe* lezen we: „Aan het hoofd van de lijst van deskundigen, die van Frankrijk naar Washington gezonden zijn, prijkt de naam van den Senator van Guadeloupe. Bij het lezen van dien naam gevoelen wij ons fier en veilig. Als het afstaan der Fransche Antillen ter sprake komt, zullen wij zeker met vuur verdedigd worden.”

Piscadera-baai.

Deze week is de Piscadera-baai met omliggend terrein door het Gouvernement verkocht aan de C. P. I. M. die, naar verluidt, het plan heeft, daar een *Rustkuur-oord* (berekend op ± 20 logé's) te vestigen voor haar employé's van de C. P. I. M. en van de *Caribbean Oil Cy* van Maracaibo. De concessie van den Heer J. E. VAN DER MEULEN alhier, die hier reeds begonnen was een gedeelte dezer baai voor een moderne badplaats in te richten, werd voor 10.000 fl afgekocht.

Rijbewijs.

Met heel veel voldoening lezen we in *La Cruz*, dat in den laatsten tijd verschillende chauffeurs van auto's gestraft zijn met intrekken van hun rijbewijs voor 1 tot 4 maanden. Van een zelfs is het rijbewijs voorgoed ingetrokken.

Wij gelooven dat dit een-heel praktische en gevoelige straf is en het beste middel om den schrik te brengen onder de chauffeurs, die te weinig verantwoordelijkheidsgevoel en respect hebben voor de veiligheid en het leven van reizigers en voetgangers.

Vertegenwoordigers; Mensing & Co

Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij.

De Directie van de C. P. I. M. maakt bekend, dat met ingang van 1 Nov a. s. voor het vervoer met hare haven-booten kaarten noodig zijn, welke verkrijgbaar worden gesteld te haren kantore boven „De Hollandsche Bank voor West-Indië.”

Notice is hereby given that, as from the 1st of November next, passengers travelling in the Company's motorlaunches must be in possession of tickets, which will be procurable at the Company's branch-office, Handelskade No. 1, upper storey.

Nos ta pone na conocemientoe di publico en general koe desde 1 November p.v. toer hende koe ta biaha den lancha di motor di nos Compania, mester ta den posesion di un kaartji, lo cual por consigi na nos Oficina, Handelskade No. 1, piso alto.

1-2

Het schitterendste en meest gezochte sigarenfabrikaat in Holland en Ned. Oost-Indië is dat van de Sigarenfabriek „Wascana” KAMPEN (Holland.)

Met de laatste boot is wederom een nieuwe voorraad aangekomen. Vertegenwoordigers voor Curaçao: Mensing & Co.

DURANTE LA ESTACION CALUROSA cuando usted, se fatiga fácilmente y le falta energía, se siente abatido, nervioso, irritable y debilitado, tome una cucharadita de SALVITAE en un vaso de agua.

REFRESCA, VIGORIZA, LIMPIA Y PURIFICA.

Estimula el HIGADO, y los RINONES, entona la DIGESTION, limpia y purifica el CONDUCTO INTESTINAL, elimina el AGIDO URICO, evita la POSTRACION y la LANGUIDEZ.

Salvital

Officiële Berichten.

Mej. C. M. Boom op Bonaire is benoemd tot tijdelijk schrijfstrook op het Gezaghebberskantoor.

Het aan den buitengewoon gouvernements-geneeskundige H. S. Boogaart buiten bezwaar van 's lands kas verleend verlof van twee jaren is met drie maanden verlengd.

Aan den tweede bedienden in het laboratorium van den openbaren gezondheidsdienst Eduardo Pietersz is op grond van gebleken ziekte, die hem verhindert zijn dienst te doen, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Heller's Vruchten Pasten

Heller's Wieners

Heller's Drops

zijn in tegenstelling met andere fabrieken GEVULD met Origineele VRUCHTEN.

Weigert alle namaak.

G. & W. HELLER-WIEN.

SPECIALITEITEN:

FIJNE BONBONS,
GEGLAAGDE VRUCHTEN,
DESSERT-ARTIKELEN

ENZ. ENZ.

Verkrijgbaar bij:

Egon Gerstl & Co.
G. Troost.
Mensing & Co.
Restaurant International
de Jongh & Co.
Summer Garden.
Hotel Americano.
Juan Selonero.
Josef Ayube.
P. L. Daal.
I. F. G. de Windt „La Novedad”
J. C. Peiliker (Kortijn Str.)

Voor monsters en prijzen vervoeg men zich tot

J. E. VAN DER MEULEN

Vertegenwoordiger v. Curaçao.

1-3 Kortijnweg No. 10 Otrabanda.

Te koop:

Een nog in goeden staat zijnde

CARBID-INSTALLATIE.

voor 24 lampen, met veel buizen en lampen voor fl. 250.

Vracht en onkosten op rekening van den koper.

FRATERS ARUBA. 3-1

BUITENLAND.

Olie en Drank.

Deze beide onderwerpen zijn de vorige maand te Genève aan de orde geweest. Weliswaar in verschillende vergaderingen, doch deze houden verband met elkaar. Want ook de Internationale Conferentie tegen het Alcoholisme heeft niet alleen een afgevaardigde van den Volkenbond in haar midden, doch behandelt ook vraagstukken welke zonder internationale samenwerking niet op te lossen vallen.

Maar misschien zal lezer vragen, waarom we ook het woord *Olie* hierboven hebben gezet?

En inderdaad, wanneer we de berichten lezen over de bijeenkomst van den Volkenbondsraad, dan komt noch in de rapporten, noch in de redevoeringen en beraadslagingen ook maar een enkele maal het woord „petroleum” voor.

Niemand spreekt er over, doch ieder denkt er aan.

Want wanneer daar Turkije en Engeland tegen elkander aanbotsen wegens de grens van Irak, zooals tegenwoordig het oude Mesopotamië, de vermoedelijke woonplaats van het eerste menschenpaar Adam en Eva, heet, dan gaat het over de vraag, of het gebied, dat den naam Mosoel draagt, tot het rijk van Kemal Pacha zal behooren, dan wel tot het gebied, waarover de Volkenbond aan Engeland het beheer heeft opgedragen.

En wanneer Mosoel niets anders was dan een zandwoestijn, een moeras of een kaal gebergte, zouden geen van beide politieke boksers zich daarover druk maken.

Maar Mosoel bevat petroleumbronnen, dus de stof, waaraan in onzen tijd het meest te verdienen valt en daarom maken deze twee het elkan-

der en den Volkenbond zoo moeilijk. Daarom waarschijnlijk ook rapporteert de commissie, die ter plaatse een onderzoek heeft ingesteld, dat er maar liever geen volksstemming moet worden gehouden over de vraag door wie de bevolking wenschte geregeerd te worden.

Dat zou eenvoudig een oorlog met zilveren kogels doen ontbranden, als we dit woord gebruiken mogen.

En als Turkije zijn zin niet krijgt, kan het wel eens een echte oorlog worden, zoodat een der Britsche bladen reeds betoogt, dat men om dit gevaar te keeren, maar liever heel Mesopotamië aan zijn lot of aan het bestuur door een ander dient over te laten.

Want het Britsche rijk heeft zoo- veel gevoelige en teere aanrakingspunten met de Mohammedaansche wereld, dat het veiliger is, om er niet nog een bij te krijgen.

Maar... petroleum is voordeel en behalve ministers, parlementsleden en journalisten zijn er nog andere invloedrijke menschen in Engeland, zoodat met spanning dient afgewacht hoe dat eerst te Genève en vervolgens in Irak zelf afloopen zal.

Een later bericht van 22 Sept. meldde:

Naar de „Westminster Gazette” verneemt, heeft de regering van Irak aan de Britsche regering het verzoek gericht, zoo spoedig mogelijk een divisie Britsche troepen te zenden, aangezien een Turksche inval wordt gevreesd. Dit verzoek is in politieke kringen met verwondering opgenomen. Baldwin zal, naar verwacht wordt, na den terugkeer van Amery, met dezen confereren.

De Drank-Conferentie, waar al de drie groote takken van de Nederlandsche

drankbestrijding door mannen van den eersten rang vertegenwoordigd zijn, en waar onze oud-minister-president, Jhr. Ruys de Beerenbrouck, den voorzittershamer voert, heeft groote vraagstukken in studie en in behandeling genomen.

Vooreerst het reeds zoo oude en nooit opgeloste vraagstuk van den alcohol en de inlandsche bevolkingen der koloniën. Op zichzelf een merkwaardig geval, daar het den wortel van het alcoholisme zoo duidelijk blootlegt.

Het feit, toch is, dat al die volken in alle eeuwen alcoholische dranken hebben gekend, zelve vervaardigd en gedronken. Daarbij kwamen natuurlijk gevallen van persoonlijke en tijdelijke onmatigheid voor, doch het leven ging zijn gewonen gang, totdat „de beschaving” kwam en sterken drank meebracht.

Dan opeens nam het misbruik geweldige afmetingen aan, leidde tot tal van zonden en misdaden en roeide vaak geheele stammen uit.

Hoe dat kwam?

Door den aard van den sterken drank, die geheel andere uitwerkingen heeft dan de natuurlijk gegiste wijnen en bieren, en de maat der matigheid doet verloren gaan.

Men stelle zich voor, dat onze sigaren werden gedrenkt in een sterke oplossing van nicotine, dan zouden we spoedig een verschrikkelijk Nicotinisme zien verschijnen.

Of dat in elke kop koffie een extra scheepje cafeïne werd gedaan!

Reeds in de vorige eeuw had te Brussel een groote internationale conferentie plaats, om maatregelen te beramen tegen de gevaren, welke de rum, whisky en jenever voor de gekleurde volken opleverden. (Dat diezelfde gevaren reeds sedert een paar eeuwen de blanke volken teisterden, bleef en blijft nog al te vaak buiten beschouwing.)

Er werden toen verdragen gesloten en plannen beraamd, de handel in sterke dranken ging door.

Maar nu zal men met behulp van den Volkenbond nog eens zien, of er niets tegen te doen valt.

Het tweede en derde punt der agenda hangen nauw samen; ze houden verband met het feit, dat er thans landen zijn met verbod of beperking van den verkoop enz. van sterke of ook, gelijk in de Ver. Staten het geval is: van alle alcoholhoudende dranken, terwijl in andere landen volledige vrijheid van aannmaak en vervoer bestaat. Gevolg is natuurlijk een ontzaglijke smokkelarij, welke ook in de „vrije” landen bestaat, ter ontduiking van de meestal zeer hoog opgeschatte voorwerpen.

De Drankconferentie, welke ook in de stad van den Volkenbond bijeenkwam, hoewel de zetel van het Internationaal bureau tegen het Alcoholisme te Lausanne is gevestigd, heeft haar werkzaamheden met bekwamen spoed volbracht. Zelfs nog iets sneller dan was berekend, maar men was het in alle drie commissies en ook in de voltallige vergadering bijna volkomen eens over de drie groote vraagstukken, welke op de agenda stonden.

Bijna! Want in de eerste sectie bleek eenig verschil van meening te bestaan over de vraag, of onder alcoholische dranken, die niet in de Afrikaansche koloniën moesten worden ingevoerd, alleen gedistilleerde of ook gegiste dranken als bier en wijn te verstaan zijn.

De sectie bleek in groote meerderheid de laatste, meer strenge opvatting te zijn toegedaan.

En zij wenschte, dat het drankverbod niet enkel voor de kleurlingen zou gelden, doch ook voor de blanken, terwijl zij het noodig oordeelde, dat bij de uitzending van ambtenaren met hun matigheid rekening zal worden gehouden.

De tweede sectie, die zich bezig hield met het smokkel van drank naar landen, die verbodswetten hebben of hooge accijnsen heffen, nam als beginsel aan, dat die nationale wetten door andere natien geëerbiedigd dienen te worden.

Maar er zijn eigenaardige botsingen voorgevallen in verband met het feit, dat verbods- of beperkingswetten den handel, speciaal in wijn, van andere landen belemmeren.

Zoo is het gebeurd, dat Portugal weigerde Noorsche visch te koopen, als Noorwegen den invoer van Portugeesche wijn niet toestond. Daartegen verzette de conferentie zich en gaf den goeden raad om liever de druiven zelve of alcoholvrije wijnen uit te voeren.

Om aan dergelijke conflicten een einde te maken, riep de Conferentie de hulp in van den Raad van den Volkenbond, die immers ook inzake een ander bedwelmingsmiddel, den opium, zijn plicht tot bemoeienis erkent.

DUBBELE KROON

GENEVEER

BLANKENHEYM & NOLET'S
DISTILLEERDERIJ

Veel gelimiteerd, nooit geëvenaard.

1

10-13

TE KOOP AANGEBODEN:

Een goed onderhouden automobiel, merk: „RUGBY.”

Verschillende onderdeelen voor automobielen van hetzelfde merk.

Buitje prijzen.

Te bevragen bij: Curaçao Repair Shop,
 Havenstraat N° 9

3-3

Agenten: MENSING & Co.

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend van den 2n Januari 1924 af tot en met 30 Juni 1924, onder No. 4072 H tot en met 3810 I zal plaats hebben op Donderdag den 29 October a. s. 's morgens ten 9 uur en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 24 October 1925.

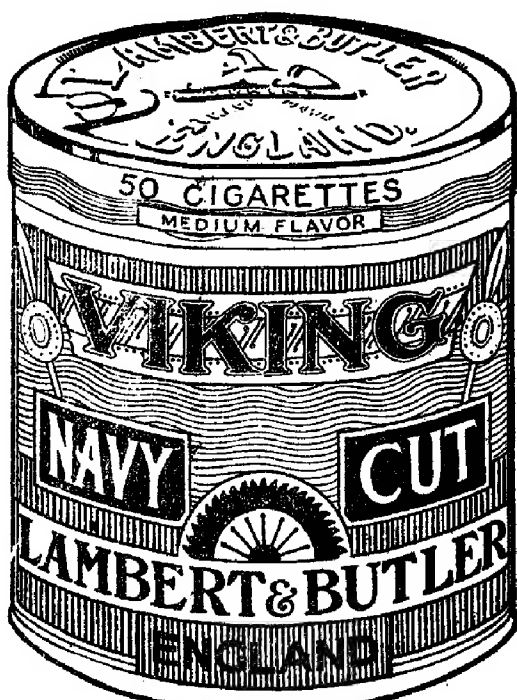
De Voorzitter

9 H. J. C. HENRIQUEZ.

Met de laatste booten een grooten voorraad ontvangen.

Agenten: MENSING & Co.

Sole Importers Mensing & Co.

Tevredenheid van de eigenaren van DODGE AUTO'S.

Het is ons zeer aangenaam hierbij een brief bekend te maken, ontvangen van den Zeer Eerwaarden Heer Fr. M. Radulphus, Directeur van het St. Vincentius-Gesticht van „SCHERPENHEUVEL” en dien wij met zijne toestemming hier publiceren.

Curaçao, 6 September 1925.

Den Heeren

Maduro Jr & Co,

Mijne Heeren,

Ik ben U nog een antwoord schuldig op uw vriendelijk schrijven van 24 Juli ll., welk schrijven destijds onbeantwoord bleef, wegens mijn vertrek naar de Bovenwindsche Eilanden in hoedanigheid van Inspecteur van het Onderwijs.

The Serial factory nummer van onze Dodge-car is 368456.

De auto maakt het tot dusverre uitstekend. Ik ben er zeer tevreden over en hoop er nog jaren lang plezier van te hebben.

Met beleefde groeten,

Uw dw dienaar,

Fr. M. Radulphus,

Directeur.

Deze blijken van tevredenheid zijn ons zeer welkom, alhoewel ons telkens openhartige waardeering van eigenaren van Dodge auto's te beurt vallen.

2-3

MADURO JR. & Co,

The best
 whisky
 imported
 on the Island.
 Mensing & Co
 Agents.

JOSEPH TRAVERS & SONS Ltd.
 London.

MENSING & Co.
 VERTEGENWOORDIGERS.

TE HUUR.

De bovenverdieping van ons nieuw gebouw:

Hoek Breedestraat - Keukenstraat.

De bovenverdieping wordt in haar geheel of bij gedeelten verhuurd.

Het gebouw zal vermoedelijk tegen eind September a.s. betrokken kunnen worden.

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot

11

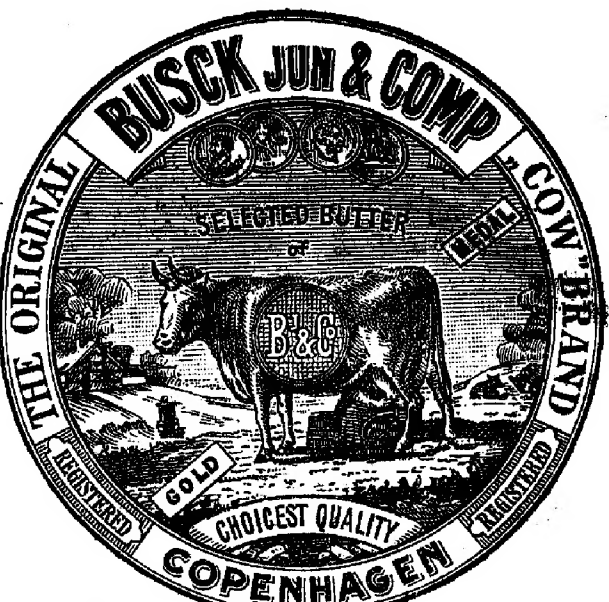
MORRIS E. CURIEL & Sons.

Wilt gij goed en goedkoop rooken ???
 koopt dan uwe sigaren bij
ELLIS & DANIA.
 Ook kunt u daar van alles krijgen tegen zeer lage prijzen.
 De winkel, die goedkoopert dan 't goedkoopst verkoopt.
 Komt en overtuigt u, of bel Telefoon No. 423.

PARA ANEMIA, CLOROSIS, MALA NUTRICION, TUBERCULOSIS, COREA, AMENORREA, NEURASTENIA, MAL DE BRIGHT Y CONVALESCENCIA DELA GRIPE, DE PULMONIA Y DE FIEBRE TIFOIDEA.

Mensing & Co.

Vertegenwoordigers.

VERTEGENWOORDIGERS: MENSING & Co.

Sole Importers: Mensing & Co.